

OBSAH:

Předmluva	3
Vysvětlivky	4
I. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŘEČI	5
1. Mluvení	6
2. Slyšení	7
II. ANATOMICKÉ A FYSIOLOGICKÉ PODMÍNKY ŘEČI	9
1. Ústřední nervstvo	10
2. Centra řeči	10
Vnímání řeči	14
Mluvení	15
Afasie	16

DÍL PRVNÍ: HLAS

I. POZNÁMKY ANATOMICKÉ A FYSIOLOGICKÉ	23
A. Ústrojí dýchací	23
1. Dutina hrudní	24
2. Dýchací svalstvo	26
3. Počet dechů	29
4. Typy dýchání	29
5. Poměr vdechu a výdechu	31
6. Pneumografie	32
7. Spotřeba vzduchu při dýchání	33
8. Dýchání při zpěvu	34
B. Ústrojí fonační	36
1. Složení hrtanu	36
2. Hlasivky	39
3. Hlasová štěrbina	40
4. Svalstvo hrtanu	43
5. Fysiologický význam hrtanu	44
6. Laryngoskopie	46

II. TVOŘENÍ A VLASTNOSTI HLASU	46
1. Vznik hlasu	46
2. Vyšetření hlasového mechanismu	48
3. Tón základní a význam rezonančních dutin	49
4. Síla hlasu	50
5. Výška hlasu	51
6. Hlasová barva	53
7. Rejstříky	55
8. Hlasové začátky	61
9. Rozsah a poloha lidského hlasu	62
10. Hlas zpěvní	66
a) Rozsah hlasu zpěvního	66
b) Délka fonace	68
c) Přesnost lidského hlasu	68
d) Hudební paměť	70
e) Intonace	71
11. Vztah hlasu k pohlaví	72
12. Neobvyklé způsoby tvoření hlasu	75
a) Jodlování	75
b) Hlas inspirační	75
c) Břichomluvectví	75
d) Šepot	76
e) Hlas ventrikulární	76
f) Hlas jícnový (oesophageální)	77
III. PORUCHY HLASU	77
1. Organické poruchy hlasu	77
2. Reflekční poruchy hlasu	77
3. Funkcionální poruchy hlasu	78
IV. HLASOVÁ HYGIENA	82
1. Hygiena hlasu ve věku kojeneckém a časném věku dětském	82
2. Hygiena hlasu ve věku předškolním a školním	83
3. Hlasová hygiena u dospělých	86
Poruchy mluvního hlasu	86
Poruchy zpěvního hlasu	87

DÍL DRUHÝ: ŘEČ

I. ŘEČ VŮBEC	91
II. DĚJINY BĀDÁNÍ O HLÁSKÁCH A ŘEČI VŮBEC	98
III. FYSIOLOGICKO-ARTIKULAČNÍ VLASTNOSTI ŘEČI	103

A. Poznámky anatomicko-fysiologické	104
1. Dutina ústní	104
2. Dutina nosní	108
3. Dutina hltanová	110
B. Mluvidla s hlediska fonetického	111
a) Ústrojí dýchací	113
b) Ústrojí hlasové	114
c) Dutina nad hrtanem a mluvidla	116
1. Rty	118
2. Čelisti	119
3. Tvrdé patro	120
4. Měkké patro	120
5. Jazyk	122
IV. AKUSTICKÉ A OPTICKÉ VLASTNOSTI ŘEČI	124
A. Základní vědomosti z akustiky	124
B. Akustické vlastnosti řeči	128
a) Samohlásky	129
b) Souhlásky	131
C. Optické prostředky řeči	132
V. METODY KE ZKOUMÁNÍ ŘEČI	133
A. Metody pro fysiologicko-artikulační stránku řeči	133
B. Metody akustické	135
1. Ladičky a resonátory	135
2. Záznamy zvukové	136
3. Kymograf	136
VI. POPIS HLÁSEK	139
A. Tvoření a sluchový dojem	140
a) Samohlásky	143
1. Samohlásky přední (palatální)	145
2. Samohlásky zadní (velární)	146
3. Samohlásky střední	146
Přehledný obraz artikulace i akustiky českých samohlásek	147
b) Souhlásky	151
I. Artikulace	151
1. Souhlásky závěrové	151
2. Souhlásky úžinové	155
3. Souhlásky polozávěrové	160
II. Účast hlasu při tvoření souhlásek	161
III. Sluchové vlastnosti souhlásek	163
IV. Dělení souhlásek podle místa tvoření	164
V. Dělení podle artikulačního orgánu	164
Přehledné roztržnění českých souhlásek	165
B. Trvání hlásek (kvantita)	166
C. Hlásková spojení	168

VII. ŘEČ SOUVISLÁ	170
a) Členění řeči souvislé	171
1. Slabika	171
2. Slovo	171
3. Takt	171
4. Taktové skupiny	174
b) Kvantitativní poměry v řeči souvislé	175
1. Krátkost	175
2. Krátkost prodloužená	175
3. Délka	175
4. Délka protažená	175
5. Délka nadměrná	175
6. Délka zkrácená	175
c) Modulační faktory řeči souvislé	176
1. Síla	177
2. Výška	180
3. Barva	185
4. Tempo	186
VIII. VÝVOJ ŘEČI U DÍTĚTE	186
1. Období broukání a žvatláni	187
2. Období napodobování	188
3. Období rozumění řeči	189
4. Samostatný vývoj dětské řeči	189
IX. PORUCHY ŘEČI	195
A. Vady a poruchy vývojové	199
1. Pathologie prostředí	200
2. Poruchy analysátorů	201
3. Poruchy centrální části reflektivního oblouku	201
4. Poruchy motorického analysátoru	203
5. Poruchy mluvidel	204
B. Poruchy výslovnosti	207
1. Patlavost	208
2. Náprava vadné výslovnosti	214
C. Poruchy zvuku řeči (poruchy rezonanční)	216
D. Symptomatické poruchy řeči	220
E. Neurosy řeči	222
F. Poruchy čtení a psaní	233
X. HYGIENA ŘEČI	235
XI. ORTHOEPÍE	241
A. Správná výslovnost samohlásek	244
B. Správná výslovnost souhlásek	245
C. Hláskové skupiny a modulace	245

1. Užívání tvrdého hlasového začátku neboli hlasového před- razu	245
2. Spodoba hlasová	246
3. Účast hlasu při souhláskách	247
4. Souhlásky zdvojené	247
5. Skupiny různých souhlásek	247
6. Přízvuk	248
XII. EUFONIE A MLUVNÍ PRAXE	250
A. Hlavní zásady eufonické	251
B. Fysiologická a technická stránka mluvy	256
C. Eufonické zásady v praxi	258

DÍL TŘETÍ: SLUCH

I. POZNÁMKY ANATOMICKÉ A FYSIOLOGICKÉ	264
A. Zevní ucho	264
B. Střední ucho	265
C. Vnitřní ucho	269
II. SLYŠENÍ	274
1. Theorie slyšení	274
2. Činnostní proudy hlemýždě a sluchového nervu	276
3. Slyšení kostní (převod zvuku kostí)	278
4. Hranice sluchového vnímání	279
5. Slyšení směrové	282
III. PORUCHY SLUCHU	283
A. Poruchy vedení zvuku	284
B. Poruchy vlastního vnímacího ústrojí	285
C. Poruchy sluchových drah	286
D. Poruchy korové části sluchového analyzátoru	287
E. Typy sluchových poruch	288
F. Poruchy sluchu a vnímání řeči	288
IV. HLUCHOTA A NEDOSLYCHAVOST	290
A. Hluchota a její následky	290
B. Vliv ztráty sluchu na řeč	293
C. Hluchoněmota	293
D. Nedoslýchavost a její následky	296
E. Roztřídění dětí s porušeným sluchem s ohledem na školní vzdě- lání	298

V. VYŠETŘENÍ SLUCHU	299
1. Sluchová zkouška řeči	300
2. Sluchová zkouška pomocí šelestů a hudebních přístrojů ...	303
3. Zkouška převodu zvuku kostí	305
4. Záznam sluchové zkoušky	306
5. Audiometrie	308
6. Zkoušení sluchu u dítěte	310
VI. HYGIENA SLUCHU	312
Obrazová příloha	319
Seznam vyobrazení	318
Fonetický slovníček	322
Rejstřík jmenný	328
Rejstřík věcný	355